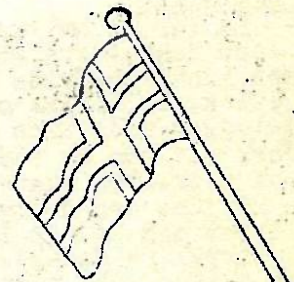

GJENGANGEREN

8. mars 1945 ----- 5. årgang.

Vestfronten.

På vestfronten har motoriserte enheter av den 3. am. arme nådd fram til Rhinens vestbredd et kort stykke nord for Koblenz etter en framrykning på 100 km. på $2\frac{1}{2}$ døgn, og etter å ha brutt gjennom de sterke tyske forsvarsstillinger i Moseldalen. Den raske am. framrykning har skap kaos blant de tyske styrker i trekanten mellom Mosel og Rhinen. Den fiendtlige motstand bryter sammen overalt. Tyskernes nederlag er overveldende og tusenvis av tyskere overgår seg. De am. panserstyrker kjører gjennom byer og landsbyer så å si uten å møte motstand, 4 og 4 i bredden. Etterlatte tyske lastebiler og tanks uten bensin står overalt langs veiene.— Nordenfor kjører en annen am. tankdivisjon på i en retning praktisk talt parallelt. Den har gått over Küllalva øst for Prüm. De feier all motstand til side og kjører med full fart mot Rhinen. De har allerede okkupert 5 t. byer. Andre avdelinger har gått over Küllalva på 3 nye steder ~~syd~~. Disse framstøt truer med å isolere den den 3. tyske arme. Hele den 3. armes front er således nå i bevegelse.— På venstre flanke av 3. arme rykker 1. arme, etter å ha inntatt Köln, fram mot Rhinen syd for Köln og har avskåret veien til universitetsbyen Bonn. Andre avdelinger har rykket forbi Bonn sydover og har fått føling med tropper fra 3. am. arme. I vest står de am. tropper bare 3 km. fra Bonn og har inntatt byen Alfert. I Köln blir de siste tyske motstandsreder likvidert. Köln har lidt stor skade, og Kölnerdomen er medtatt men hel og raker opp midt blant ruinene. Vannkraft og lys finnes ikke.— De allierte bombarderer nå på det kraftigste den for tyskerne så livsviktige krigsindustri i Ruhrområdet øst for Rhinen. Store industrianlegg og fabrikker i Duisburg står således i brann.— Vest for Rhinen, ved Wesel, på det brit. kanad. frontavsnitt, holder tyskerne et bruhode, som nå er skrumpet inn til 8. km. Fiendens fallskjermtropper gjør fanatisk motstand og ca. 20 000 av dem er trent sammen i en liten lomme. Et nytt angrep mot dette bruhode er innledet imorges. Det blir nå opplyst at den 1. kanad. arme, som for den vesentligste del består av brit. tropper, har gjort en meget betydningsfull og glimrende innsats under stor offensivens begynnelse. Den kan ikke oppvise store terrengvinninger, men har til gjengjeld nedkjempet store styrker av tyskernes elitetropper. Disse tropper gjorde en innsats uten hvilken amerikanernes framgang ville ha vært umulig.— En strekning på 200 km. av Rhinens vestbredd er nå, med enkelte få undtagelser, helt og holdent på de alliertes hender.— De siste meldinger går ut på at hundrevis av hvite flagg vaier fra hustakene i Duisburg.

Østfronten.

På østfronten har marskalk Sjukovs tropper ved en rask framrykning nådd Oders munning og avskåret den kanalen som forbiner Stettin med Ostersjøen. Dette har medført isolasjon av en tysk lomme. Russ. nærmer seg også Stettin fra øst idet byen Golnow, 20 km. nordøst for byen er inntatt. Tidspunktet for Stettins storming nærmer seg raskt. Byen er nå praktisk talt isolert. Russ. tok over 4000 fanger i Pommern igår. M. Rokossowskis tropper står nå 43 km. syd for Danz. De har inntatt jernbanebyen Starograd. I nærheten av Königsberg er 15 000 omringede tyskere tilintetgjort, hvorav 8 000 fanger, bl. dem sjefen for 10. panserkorps.— Bak frontlinjen tok russ. igår den sterkt befestede by Graudenz, som lenge har vært omringet. — Fra Schwedt til Stettiner Haff er nå Oders østbredd nådd av russerne. Frontkorrespondenter taler om at den russiske generaloffensiv mot Berlin er innledet. Russ. skal ha gått til angrep fra Frankfurt til Schwedt og brutt igjennom sterke t. stillinger. Over Sverige meldes at russ. har brutt dypt inn i de t. linjer etter å ha stormet over en ikke navngitt elv. De er på mars mot Berlin Moskva har imidlertid ennå ikke bekreftet disse meldinger. — I Czechoslovakiet har russ. inntatt byen Schemnitz 100 km. nord for Budapest. I Ungarn er tyske angrep i området ved Balatonsjøen slått tilbake.— I Nord-Italia har patrioter ødelagt jernbanen mellom Turin og Genua.

Luftkrigen. — Over 1200 brit. b.fly angrep inatt Dessau, et viktig forsyningsentrum for østfronten, som ligger mellom Leipzig og Magdeburg. Likeledes ble oljeraff. i nærheten av Hamburg og mål i Schleswig-Holstein angrepet. Mosquitofly angrep Berlin inatt for 16. gang i trekk. Andre bombefly har angrepet Sassnitz på Rügen, som er en viktig evakuerings- og forsyningsbasis for østfronten. Tysk skipsfart mellom Norge og Danmark er også blitt angrepet og flere transportskip er observert i synkende og brennende tilstand. I Ostersjøen har russ. senket 3 transportfartøyer. RETTELSE: I nærh. av byen Schievelbein ble 15000 omr. t. tilintetgjort. Stillehavet. — På Iwojima fortsetter den am. framgang tross heftig jap. motstand, og på Luzon har am. styrker nådd sørkysten. Am. fly angrep mål på Boninøyene og mål på Formosa 16 jap. troppeskip eller lasteskip ble senket eller skadet. Utenfor Indo-Kinakysten ble flere jap. skip samt 1 destroyer senket. Et jap. motangrep vest for Mandalay er slått tilbake og tropper fra den brit. 14. arme har nådd fram til nordre utkanten av Mandalay. I Nord-Burma foregår det heftige kamper. Kinesiske styrker har tatt begge byene Lassio og tilbakeerobret et område på 2 000 kvadratkil.

Danmark. — Sist søndag gjorde endel østerrikske soldater mytteri i Kjøbenhavn. De hadde håpet å få bli i Danmark, men fikk plutselig ordre om å dra videre til Tyskl. De var lei av krigen og mente at de like godt kunne dø i Danmark som noe annet sted, og det kom til heftige kamper. I løpet av natten ble imidlertid SS og gestapo herre over opprørene. Det var ca 300 drepte på begge sider. Som straff ble senere 200 soldater på gen. Lindemanns ordre ført bort og skutt. General Weyson uttaler: Det eksisterer nå ikke lenger noen vestvoll, det er bare en siste hindring igjen — Rhinen. Og både i øst og vest er nå den siste allierte oppmarsj ferdig for å gi tyskerne dødsstøtet.— Den tyske luftvernssjef og sjefen for befestn. på öya Vealös ved Horten skjøt seg etter det siste, vellykkede allierte flyangrepet på Horten den 23. februar.

Tysk mentalitet.

En får ha hvilken mening en vil om "Vansittarmismen". Sikkert er det i allefall, en kan ikke lese Vansittars bok "Mitt livs lærdom" uten å få inntrykk av, at her er en mann med stor og dypt kunnskapsfylde og et langt livs erfaring. I 40 år har han studert tyske forhold ut og inn, etisk, historisk og sosialt har han analysert det tyske menneske og den tyske sjel. Han irrettellegger alle sine deduksjoner med fakta, bevismateriell og tall, som ikke er til å komme utenfor. Det går en rød tråd gjennom det tyske folks liv i de siste 150 år. Den kan kort formuleres slik: Fra skaperens side er vi bedre utstyrt enn noe annet folk i verden. Derfor har vi en misjon, den å styre og veilede alle andre folk. Vi er deres herrer, det er både de og vi best tjent med og har fullt på det rene. På forskjellige perioder har denne krasse tese fått sitt uttrykk på forskjellig måte. Det vil føre for langt å gjennomgå alle. Den nålevende generasjon husker sikkerlig "Der Kaisers" "Gott mit uns", "Gott strafe England". Nå i Tysklands dødtime hører vi den samme blasfemi. Likesom Churchill har Vansittart forsøkt å åpne landsmenns øre for den fare som truer fra et folk med en sånn herskerinnstilling. For døve ører har de ropt i årevis. Men med den sunne innstilling til livets problemer som en nasjon av rettenkende folk som den engelske har, innså de omsider sin feiltagelse og tok byrden på seg. I dette øyeblikk, da seiren er på trappene, er det mere enn tidligere synder det spørsmål som interessere oss alle. Hva skal det gjøres for å hindre en ny katastrofe med Tyskland? Vi vil analysere det ut fra et medisinsk standpunkt. Det tyske folk er sykt, gjennomsykt, smitten er trengt dypt inn i alle deler av samfunnslegemet. Først og framst: den syke må isoleres, ingen ny adgang til å føre smitten videre. Og behandlingen må være kurativ, ikke bare symptomatisk. Inn til ondet ved roten, bylden må skjæres dypt, alle kreftens røtter fjernes. Det er barna, den oppvoksende slækt som må tas først, deres tankeliv, deres ånd må ledes i en annen retning. Selv om det tyske folk ikke alle deler de styrendes handlemåter, kan det ingenlunde fritas for medansvarlighet i alt det onde, som er sluppet over verden. Hitler er og blir den fullgyldige eksponent for den tyske folkevilje. Denne gang het han "Schickelgruber", alias Hitler, en annen gang het han "Wilhelm" eller "Bismarck". Alle disse har sett det som sin oppgave å utslutte individet i Tyskland, og gjøre alle til en ensartet grå masse som de kan pukke med som de vil, og intet har vært lettere enn det. Av naturen er hordeinstinktet sterkt utviklet hos dem. Får de bare være sammen, marsjere i flokk, synge eller skråle høyt, er de i sitt ess, akkurat som vi nå kjenner dem her i disse 5 år. Det blir et villig instrument i en maktsyk og samvittighetsløs hånd. Roboten var der. Psykologisk vurdering kan aldri utvikles i et folk, hvor individet har opphørt å eksistere. Det er også noe, vi har erfart i denne tid. Desto mere er det av massepsykologien, fårenes reaksjon, som driver snart hit, snart dit, hvor en hvilken-somhelst leder dem. For freden i verden blir det derfor ikke nok bare med å lede den nye tyske generasjons liv og tanker i en annen retning enn hittil. Landet må kontrolleres i en årelang framtid, krigs- og rustningsproduksjonen helt opphøre, rettferdige landavståelser til naboer, hvis eget land er ødelagt av deres krigsmaskin, erstatning for tyveri av enhver art, som de har gjort seg skyldige i, en hurtig og streng straff for forbrytelser av enhver art. Tyskland og dets quislinger i alle land går en hard tid imøte, men det er nødvendig at kuren gjennomføres helt ut, og i sin ytterste konsekvens, ellers har våre barn det samme opp igjen. Det beror nå på tyskerne selv om denne krig skal bli sluttsteinen for et verdensrike for uminnelige tider eller om Tyskland atter skal kunne bli et verdigt medlem av menneskenes samfund på jorden.

Nazistisk anleggsvirksomhet i Norge de siste 5 år.

Quislingene skröt en tid voldsomt av all den veldige kraftutbygning som skulle settes i gang i Norge under det tyske velde. Det hele er blitt en ynkelig fiasko. Både Aura i Nord-Møre og Osa i Hardanger m. flere, ble det vistnok begynt på, men det er intet gjort av noensomhelst betydning. Det hele ble innstillet etter at man hadde kastet bort noen millioner norske kroner til helt unyttige foranstaltninger. Den sivile arbeidsdrift, som tyskerne har satt i verk i Norge, har hele tiden vært preget av en helt uduelig administrasjon. Tyskerne har aldri tenkt å bygge noe annet i Norge enn barakker, festninger, ubåttaser og flyplasser - og så noen veier og banestumper av rent militære hensyn. -- De kraftutbygningsanlegg, som er kommet i drift i okupasjonsperioden, er sånne som har vært forberedt i lang tid før krigen, mest små distriktsanlegg - i alt 19 slike anlegg på tilsammen 25 200 KW. Så er det endel eldre anlegg, som er utvidet etter tidligere planer. Det største av disse er Nore i Hallingdal, Skjerka i Vest-Agder og Dale i Hordaland. I alt 21 anlegg på tilsammen 109 000 KW - Det blir ialt med smått og stort en økning på 27 000 KW pr. år fra 1940 til 1944, hva som ikke er mer enn et beskjedent normalt gjennomsnitt. --- Tyskerne har ikke hatt noen interesse av å få satt igang de nyanlegg, som er forberedt for lang tid siden og som kunne ha vært gjort ferdig, men ennå ikke er kommet i drift. Det er Tyn på 90 000, Nore II 48 000, Fiskumfoss 13 600, og Kongsfjord på 37 000 KW. Det samme gjelder en del eldre anlegg, som er under utvidelse, men heller ikke er kommet i drift, nemlig Glomfjord på 53 000, Vamma på 24 000, Saudafallene III på 21 000, Borregård 15 000, Flørlig 12 000 og Svean 11 000 KW. --- Disse 2 hovedgrupper av ennå uferdige eldre arbeider representerer tilsammen 306 000 KW. -- Tross vart lands veldige behov for elektrisk kraft i en periode, hvor kulltilførselen stadig er blitt vanskeligere, har altså tyskerne og quislingene vært fullstendig likegyldige med hete kraftutbyggingen. Derimot har de ødslet noe ganske fantastisk med milliardbeløp til alle slags håpløse og fantastiske militære anlegg til ødeleggelse av en rekke gårdsbruk og til ingen som helst framtidig nytte.

Blokaden av arbeidstjenesten skal og må være 100 % effektiv. Blokaden gjelder både gutter og jenter. AT er idag en rognisasjon som bare har NS befal og offiserer og som bare tjener fiendens interesser, og i en viss situasjon kan dere komme til å gjøre krigstjeneste mot deres egne. Vær våkne og møt ikke hverken til sesjon eller til AT.